

درس ۱۲: استعمار چیست؟

۱. چه عواملی سبب تغییر و تحول در اروپا و قدرتمندی آن ها شد؟

انتقال علوم و فنون از جهان اسلام به اروپا، رونق تجارت و بازرگانی در اروپا، پیشرفت اروپاییان در علم و هنر، اکتشافات جغرافیایی

۲. چگونه علوم و فنون از جهان اسلام به اروپا انتقال یافت؟ حدود چهار قرن پیش، تجارت و داد و ستد میان اروپاییان و مسلمانان گسترش یافته بود و در این رفت و آمدها، علوم و فنون مسلمانان مورد توجه آن ها قرار گرفت. از طرفی اروپاییان کتاب های پزشکی جهان اسلام و بسیاری کتاب های دیگر علوم اسلامی را به زبان خودشان ترجمه کردند و توانستند از این علوم استفاده کنند و به تدریج علوم و فنون مسلمانان به شیوه های مختلف به اروپا انتقال یافت

۳. اروپاییان از چه طریقی و چه محصولاتی را از مسلمانان خریداری می کردند؟ از طریق دریای مدیترانه و شمال آفریقا، محصولاتی نظیر شکر، قهوه، کاغذ، قطب نما، داروی گیاهی و ادویه را از مسلمانان خریداری می کردند

۴. رونق تجارت و بازرگانی در اروپا موجب چه تغییر و تحولی شد؟ تجارت موجب شد ثروت اروپاییان بیشتر شود. شهر و شهرنشینی رشد کرد و شکل زندگی مردم را تغییر داد و به تدریج کارگاه های صنعتی افزایش یافت

۵. دستگاه چاپ به وسیله ی ... گوتنبرگ ... و تلسکوپ به وسیله ی ... گالیله ... اختراع شد

۶. کدام دو علم در دوره ی تغییر و تحول اروپا، مورد توجه اروپاییان قرار گرفت و به آن ها چه کمکی می کرد؟ جغرافیا و ستاره شناسی (نجوم)، این دو علم به شناخت سرزمین ها و راه های دریایی و تجارت کمک می کرد

۷. اروپاییان چگونه توانستند در دریانوردی مهارت پیدا کنند؟

در آن زمان اروپاییان از نقشه هایی که جغرافی دانان مسلمان از جهان ترسیم کرده بودند، قطب نما و شیوه های کشتی سازی آن ها استفاده کردند و توانستند کشتی های محکم تر و پرسرعت تری بسازند و در دریانوردی مهارت پیدا کنند

۸. کدام یک از کشورهای اروپایی در اکتشافات جغرافیایی پیشگام بودند؟

پرتغالی ها، اسپانیایی ها

۹. استعمارگری چگونه آغاز شد؟ وقتی دریانوردان، سرزمین های جدید را کشف کردند راه

برای هجوم دولت های قدرتمند اروپایی به آن سرزمین ها باز می شد آن ها این سرزمین ها را میان خود تقسیم می کردند ساکنان بومی آن ها را می کشتند یا به صورت برده درمی آوردند و منابع و ثروت های آن ها را غارت می کردند؛ بدین ترتیب استعمارگری آغاز گردید

۱۰. کلمه ی استعمار به معنای ... آباد کردن ... است

۱۱. به چه کشوری استعمارگر می گویند؟ اگر کشوری به بهانه ی آباد کردن در کشورهای دیگر دخالت و نفوذ کند تا منابع و ثروت آن کشور را غارت کند به آن کشور استعمارگر می گویند

۱۲. به چه سرزمینی مستعمره می گویند؟ به سرزمین هایی که استقلال سیاسی و اقتصادی نداشته باشند و تابع حکومت استعمارگر باشند، مستعمره می گویند

۱۳. نفوذ استعمارگران در کشورهای دیگر چگونه بوده است؟

۱. به سرزمین های دیگر حمله ی نظامی می کردند و آنجا را اشغال می کردند

۲. گاهی نیز سعی می کردند از کشورهای دیگر امتیازاتی بگیرند یا روابطی به نفع خود با آن ها برقرار کنند

۱۴. هدف استعمارگران از نفوذ در کشورهای دیگر چیست؟ آن‌ها به بهانه‌ی آبادکردن کشورها وارد آنجا می‌شدند به گفته‌ی آنان هدفشان آباد کردن کشورهاست در حالی که هدف اصلی آن‌ها غارت منابع این کشورهاست

کاربرگی ۲۶

علت‌های پیدایش استعمارگری

جدول را کامل کنید.

علت یعنی چرا یک چیز اتفاق می‌افتد؟
معلول یعنی نتیجه‌ای که در اثر آن علت‌ها به وجود می‌آید.

معلول (نتیجه)	علت‌ها
<div style="border: 1px solid orange; padding: 10px; min-height: 200px;"> <p>اروپاییان قدرتمند شدند و به سرزمین‌های جدید رفتند و مردم آن سرزمین‌ها را استعمار کردند و به تسلط خود درآوردند.</p> </div>	<div style="border: 1px solid orange; padding: 5px; margin-bottom: 5px;"> <p>انتقال علوم و فنیون از جهان اسلام به اروپا</p> </div>
	<div style="border: 1px solid orange; padding: 5px; margin-bottom: 5px;"> <p>رونق تجارت و بازرگانی که سبب رشد شهر و شهرنشینی و افزایش کارگاه‌های صنعتی شد.</p> </div>
	<div style="border: 1px solid orange; padding: 5px; margin-bottom: 5px;"> <p>پیشرفت اروپاییان در علم و هنر به خصوص در دو علم جغرافیا و نجوم که به شناخت سرزمین‌ها و راه‌های دریایی و تجارت کمک کرد</p> </div>
	<div style="border: 1px solid orange; padding: 5px;"> <p>اکتشافات جغرافیایی پیشرفت در دریانوردی و کشف سرزمین‌های جدید</p> </div>

قلمرو ایران و قراردادهای استعماری

این نقشه قلمرو ایران کنونی و سرزمین‌هایی را که به موجب قراردادهای استعماری از ایران جدا شدند، نشان می‌دهد. روی نقشه جهت‌های اصلی و فرعی را بنویسید. سپس بگویید:

سمرقند، قندهار، کابل، بخارا، هرات، مرو

— در شرق و شمال شرق کدام مناطق قبلاً جزء قلمرو ایران بوده‌اند؟ چند مورد نام ببرید.

— در شمال غرب ایران، کدام مناطق قبلاً جزء قلمرو ایران بوده‌اند؟ چند نمونه نام ببرید.

گرجستان، ایروان، آران، داغستان